

TEAMKRACHT TOOL

COLLEGIALE VISITATIE

Met deze tool werk je aan

Praktijkdeprivatisering

Samenwerking

Doelstelling

Een les van een collega observeren maakt je een betere leraar. En dit zorgt voor sterkere leerresultaten. Je bezoekt de klas van een collega, observeert een les via een kijkwijzer en geeft feedback. Daarna omgekeerd. Zo leer je van en met elkaar.

Met deze tool kies je een visitatiepartner, bepaal je focus en plan je concreet je visitatiemoment. Door de bijgevoegde kijkwijzer te gebruiken vertrek je vanuit concrete leervragen.

Per twee spreek je af elkaar te bezoeken en elkaars klaspraktijk te observeren, in de nabespreking inspireren jullie elkaar en leren jullie van en met elkaar!

A-KANT: ACTIE

Materiaal

Kijkwijzer collegiale visitatie (bijlage 1)

Methodiek

Stap 1: Kies je visitatiepartner

Denk na over wat je wil leren, waarin je je wil laten inspireren als je je partner kiest. Een collega die hetzelfde vak geeft of op dezelfde manier lesgeeft, voelt veilig, maar is misschien te dichtbij voor een sterk leereffect. Kies eerder voor een collega die het anders aanpakt.

Stap 2: Kies je focus

Observeer niet blind, maar kies een focus of prent vooraf enkele leervragen in je hoofd. Zo kijk je met een bepaalde bril. Wat voor werkvormen gebruikt je collega? Welke soort vragen stelt hij aan de leerlingen? Leer je nieuwe klasmanagementtips van je collega? Gebruik [de kijkwijzer voor een collegiale visitatie](#) (Klasse, 2020) als inspiratie (bijlage 1).

- Kies maximaal 3 aandachtspunten uit de kijkwijzer om tijdens je bezoek te observeren. Noteer je observaties meteen op de kijkwijzer, handig voor de nabespreking nadien!
- Focus op de leerlingen, niet (enkel) op de leraar. Wat doen ze? Is het doel van de les bereikt? Waarom niet? Dat maakt elkaar observeren minder bedreigend en feedback geven gemakkelijker.
- Het doel is van elkaar leren, niet elkaar beoordelen.

Stap 3: Plan je visitatie

Nodig elkaar uit. Observeer elkaar elk 1 keer, 2 bezoeken in totaal dus. Dat voelt een tikkeltje veiliger. Want als je allebei geobserveerd wordt, geef je elkaar sneller constructieve feedback. Die krijg je immers zelf ook het liefst.

Stap 4: Nabespreking

Doe aan zelfreflectie: Niet alleen de leraar die observeert, leert bij. Zelfs als je geobserveerd wordt, ervaar je een leereffect. Want als iemand je observeert, sta je waarschijnlijk meer stil bij wat je doet, hoe je dat doet, wat je al goed doet of beter kan.

Reflecteer samen: Het is essentieel om snel na de observatie samen tijd te maken voor een reflectiegesprek.

- Wat zag je dat goed ging?
- Hoe pak jij dat anders aan?
- Hoe reageerden de leerlingen?
- Waarom ging iets wel of niet goed?
- Welke alternatieven kan je samen bedenken

Bronnen

Frederix, S. (2020). *Kijkwijzer voor collegiale visitatie*. Geraadpleegd op 21 april 2022 via <https://www.klasse.be/215026/kijkwijzer-tips-collegiale-visitatie/>

Meer weten

Surf naar <https://www.klasse.be/215026/kijkwijzer-tips-collegiale-visitatie/> voor 7 tips voor een geslaagde collegiale visitatie.

Op <https://www.klasse.be/214572/collegiale-visitatie-leraren-moeten-meer-spieken/> legt Kris Van den Branden uit waarom collegiale visitatie je een betere leraar maakt.

Verder aan de slag

Naast deze tool voorzien we in de Teamkracht Toolbox nog enkele tools om aan praktijkdeprivatisering te doen: **‘Hospiteer en Leer’** en **‘Deel en Date’** zijn twee tools die hetzelfde doel hebben, maar een andere methodiek gebruiken. Kies zelf welke methodiek het best bij jullie past!

B-KANT: BLIK TERUG

Reflectievragen op het niveau van teamleren

- Hoe is de actie verlopen?
- Wat hebben wij samen geleerd?
- Hoe zijn we gegroeid als team?
- Hoe kan teamleren anders aangepakt worden in onze school?

Reflectievragen op individueel niveau

- Wat leerde IK uit deze tool?
- Op welke manier heeft deze tool bijgedragen aan mijn persoonlijke professionalisering?
- Wat heb ik als persoon uit deze tool gehaald?
- Wat zegt dit over mijn individuele ontwikkeling (talenten en groeinoden)?
- Wat is mijn rol in het groter geheel van teamleren?

Reflectievragen op schoolniveau

- Wat nemen we mee naar onze schoolwerking?
- Hoe was deze tool een middel om de doelstellingen die we als school voorop stellen te bereiken?
- Hoe droeg deze tool ertoe bij dat de onderwijskwaliteit van onze school beter werd, indien niet wat maakt dat het niet zo is en hoe kunnen we aanpassingen doen?

BIJLAGE

Bijlage 1: Kijkwijzer collegiale visitatie

KIJKWIJZER

collegiale visitatie

Bij een collegiale visitatie observeer je een les van een andere leraar. En omgekeerd. Zo leer je van elkaar. Neem deze kijkwijzer mee en kies vooraf in de linkerkolom maximaal 3 aandachtspunten. (Tuurlijk mag je ook je eigen vragen meenemen!)

KLA
SSE

LEERVRAAG <i>Kies een focus</i>	HULPVRAGEN <i>Duid aan wat je opmerkt</i>	OBSERVATIE <i>Schrijf op wat je blijft</i>
1 Werk je doelgericht?	☐ Werk je aan duidelijke doelstellingen? ☐ Maak je de lesdoelstellingen duidelijk aan je leerlingen? ☐ Sluiten de doelen van de les aan bij de leerbehoeften van de leerlingen?	
2 Is de les uitdagend?	☐ Zijn de leeractiviteiten uitdagend voor de leerlingen? ☐ Moeten leerlingen hun grenzen verleggen? ☐ Moeten leerlingen echt nadenken en redeneren? ☐ Moeten ze meer doen dan gewoon reproduceren of slaafs uitvoeren? ☐ Vertrek je met hoge verwachtingen?	
3 Is de uitleg duidelijk?	☐ Geef je een duidelijk uitleg? ☐ Gebruik je sprekende voorbeelden om de inhoud te verduidelijken?	
4 Leg je linken met voorkennis?	☐ Verbind je nieuwe leerinhouden systematisch met de kennis en vaardigheden die leerlingen al hebben? ☐ Zie je de link met inhouden die al eerder aan bod kwamen?	
5 Hoe doe je aan modelleren?	☐ Geef je voorbeelden hoe je de taak goed maakt? ☐ Geef je criteria voor een goede taak? ☐ Denken de leerlingen zelf na wanneer een taak geslaagd is? ☐ Demonstreer je waar nodig?	

KLA
SSE

LEERVRAAG <i>Kies een focus</i>	HULPVRAGEN <i>Duid aan wat je opmerkt</i>	OBSERVATIE <i>Schrijf op wat je blijft</i>
6 Heb je aandacht voor strategieën?	☐ Geef je uitleg over effectieve strategieën om problemen op te lossen, uitdagende taken uit te voeren, kennis op te bouwen? ☐ Krijgen leerlingen de kans om die strategieën toe te passen bij uitdagende taken?	
7 Geef je ondersteuning?	☐ Help je leerlingen individueel? ☐ Denk je hardop mee als leerlingen een taak proberen uit te voeren? ☐ Gids je leerlingen zonder hun eigen initiatief weg te nemen? ☐ Speel je gedifferentieerd in op leerlingen?	
8 Zoek je interactie?	☐ Heb je echte conversaties met leerlingen? ☐ Denk je samen met leerlingen hardop na? ☐ Vraag je aan leerlingen hun antwoorden te verduidelijken, argumenten te geven, leerstof te analyseren?	
9 Gebruik je rijk tekstmateriaal?	☐ Gebruik je gevarieerd en interessant tekstmateriaal? <ul style="list-style-type: none"> ☐ Actuele teksten ☐ Teksten van leerlingen ☐ Multimediate bronnen ☐ Moderne media ☐ ... 	
10 Hoe strak is je tijdmanagement?	☐ Gaat er zo weinig mogelijk tijd verloren? ☐ Gaat de tijd maximaal naar het bevorderen van leren en ontwikkeling?	

De oorspronkelijke Engelstalige tool vind je op <http://platorubic.stanford.edu/Elements.html#pur>

